

pad der geneeskundigen gelegd, die door hen slechts matig worden op prijs gesteld. Overtreding van de bepalingen der wet door een geneesheer kan worden gestraft met 2000 dollars boete, 5 jaren gevangenisstraf of beide. Tot die bepalingen behoort, dat een geneesheer geen opium, cocabladeren of eenig praeparaat daarvan mag koopen, verkoopen, weggeven *of in zijn bezit hebben*, tenzij hij zijn naam en adres bij den ontvanger van zijn district laat registreeren en hem daarbij een dollar per jaar betaalt. Schrijft hij nu zulk een middel voor, dan moet dit op een ondertekend recept geschieden, dat den datum en den naam van den patiënt bevat. Aflevering van zulke middelen door den arts moet door hem op een register geboekt worden, tenzij het een patiënt betreft, dien hij zelf behandelt. Hoewel dit wel meestal het geval zal zijn, acht *the Medical Record* het veilig, maar alles op het register te plaatsen, om tegen de onberekenbare invallen van „idiote ambtenaren” beschut te zijn. *Koopen* mag de arts de bedoelde middelen echter niet, zonder van iedere bestelling een duplicaat te schrijven op een formulier, waarvan hij er 100 voor een dollar kan krijgen. Deze formulieren moeten gedurende twee jaren ter inzage beschikbaar zijn voor de ambtenaren van de belasting, of die met de uitvoering der wet belast zijn. Zoo zal het cocainisme wel verdwijnen.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

BEHANDELING VAN INWONENDE DIENSTBODEN.

Aan den afdeelingraad van 's-Gravenhage en O.

Het spijt mij, u te hebben teleurgesteld, maar ik meende, en meen nog, uw uitvoerig en duidelijk stuk goed te hebben begrepen, zoodat er tot het vragen van inlichtingen geen aanleiding bestond, en met het uiten van enkele tegenwerpingen, ten bewijze dat er over deze zaak ook anders kan worden gedacht, meen ik mij niet aan een onkieschheid te hebben schuldig gemaakt. Daar ook volgens u de dagelijksche ervaring leert, dat het de mevrouw om het even is, welke dokter haar dienstbode behandelt, kan ik geen antisociale handeling zien in een raadgeving aan de mevrouw, om haar dienstbode bij voorkeur door den arts harer keuze te laten behandelen, wat het meest in aller belang is. Staat de mevrouw ook na zulk een raadgeving bij uitzondering op haar „recht” — dat intusschen te kort doet, zoo niet aan het wettelijk, dan toch aan het zedelijk recht der dienstbode —, dan mag haar dokter de behandeling op zich nemen; maar wat is er dan tegen, dat hij daarvan fatsoenlijk kennis geeft aan den dokter der dienstbode?

Hoogachtend,

Amsterdam,
28 Februari 1915.

Uw dv. coll.

H. PINKHOF.

DE VERANTWOORDELIJKHEID VOOR DE HOEDANIGHEID VAN GENEESMIDDELEN.

In het adres van de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst wordt er, naar het mij voorkomt, zeer terecht op gewezen, dat men den apotheekhoudenden geneeskundige niet verantwoordelijk mag stellen voor de deugdelijkheid der door hem afgeleverde, juister nog der door hem in voorraad gehouden geneesmiddelen. Onafwijsbaar zal het zijn, den geneeskundige verantwoordelijk te stellen voor door hem begane vergissingen bij de aflevering, maar het zou mogelijk zijn, zoodanige bepalingen in het leven te roepen, dat de apotheekhoudende geneeskundige

niet verantwoordelijk is voor de deugdelijkheid van door hem bij een gevestigden apotheker gekochte geneesmiddelen, door voor te schrijven, dat de apotheker-leverancier ook verantwoordelijk is voor door hem aan apotheekhoudende geneeskundigen geleverde geneesmiddelen. Door minder oordeelkundige bewaring, door veranderingen, die zelfs bij oordeelkundige bewaring kunnen optreden, is het echter mogelijk, dat geneesmiddelen minder gewenschte veranderingen ondergaan, zoodat in deugdelijken staat afgeleverde geneesmiddelen bij eventueele contrôle ondeugdelijk blijken te zijn. Hiervoor kan men den apotheker-leverancier moeielijk aansprakelijk stellen, ook niet voor vergissingen, die ten gevolge hebben, dat een geneesmiddel bij het opbergen in de standflesschen in een verkeerde flesch terecht komt. Toch zou ook hier, door het samenwerken van een gevestigden apotheker met den apotheekhoudenden geneeskundige, de geneeskundige van een gedeelte van zijn verantwoordelijkheid worden ontheven, wanneer de wet zou toelaten, dat de apotheekhoudende geneeskundige een overeenkomst met een gevestigden apotheker zou mogen sluiten, waarbij de apotheker zich bereid verklaart, om op de apotheek van den apotheekhoudenden geneeskundige toezicht uit te oefenen en zich daarbij verantwoordelijk stelt voor de hoedanigheid der in de apotheek van den geneeskundige aanwezige geneesmiddelen. De mogelijkheid van een dergelijke verantwoordelijkheid voor geneesmiddelen in een apotheek, die niet voortdurend onder toezicht van den apotheker staat, veronderstelt het thans ingediende wetsontwerp in meer dan één artikel. (Waarneming van een apotheek tegelijk met de eigen apotheek, de filiaal-apotheek). Van een dergelijke overeenkomst zou de inspectie van het staatstoezicht op de volksgezondheid in kennis moeten worden gesteld.

Amsterdam, 23 Februari 1915.

P. VAN DER WIELEN.

PLAATSGBREK IN DE AMSTERDAMSCHE ZIEKENHUIZEN.

Wanneer ik collega CIJFER goed begrepen heb, dan is hij niet de meening toegedaan, dat opneming van patiënten wegens de door mij (als bijzaak) aangeduide maatschappelijke aanwijzing, noodig kan zijn en vaak noodig is. Stinkende woningen komen in zijn buurt niet voor. Ik zou daaruit bijna de gevolgtrekking maken, dat de woningtoestanden in het Oosterparkkwartier zooveel gunstiger waren dan in de Pijp, ware het niet, dat ik dezer dagen een patiënt, voor wien rustige, frissche ligging noodig was, bezocht in de wijk van collega CIJFER. Het was in een doodlopende zijgang van de 1ste Oosterparkstraat. De krotten, die daar zijn, bevatten op iedere verdieping van 3 kamers, 2 woningen. De woning, waar ik geroepen werd, bestond uit één kamer van enkele meters lengte en breedte. Behalve mijn patiënt, lag de moeder, die den vorigen dag bevallen was, te bed, krioelden er kinderen op den grond. Ik geef het zelfs de vermaarde wijkzuster, die de ons o.a. van de tentoonstelling „de Vrouw” welbekende transformatie van onhygiënische in gezonde woning tot stand bracht, te doen, in zoo een toestand de noodige verandering aan te brengen.

De hulp van de vereeniging „Huisverzorging” waardeer ik zeker niet minder dan collega CIJFER. Maar in de eerste plaats heeft die vereeniging te kampen met geldelijke moeilijkheden, zoodat zij niet overal hulp kan geven, waar die noodig is. En in de tweede plaats komt het voor, dat men in het gezin opziet tegen de hulp van Huisverzorging, omdat daarmee weer iemand in het huishouden komt, die alweer gevoed moet worden.

En hetzelfde geldt mutatis mutandis voor de hulp, die het armbestuur verschaft. Het is alles mooi en goed. Maar niet genoeg. En hier zijn het, behalve de allerarmsten, ook nog de heel kleine burgerluidjes, met inkomens van 10 en 12 gulden, die niet in aanmerking komen voor hulp van het armbestuur, ook niet in normale tijden; collega